

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 17. september 2013

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

BEB/ J.nr. 2013-3814

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 11. juni 2013 følger hermed social-, børne- og integrationsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 278 (SOU Alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke-medlem af udvalget (MFU) Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 278:

"Ministeren bedes oversende en oversigt der viser samtlige kontroller og tilsyn, der udføres under ministerens ressort, hvilken myndighed der udfører kontrollen, i hvilken lov kontrollen eller tilsynet er hjemlet, samt hvorvidt lovgrundlaget er forligsbelagt."

Svar:

1. Social-, Børne- og Integrationsministeriet har ved besvarelsen af det stillede spørgsmål lagt til grund, at spørgsmålet vedrører, i hvilket omfang det inden for ministeriets ressortområde er overladt til forvaltningsmyndigheder i henhold til lovgivningen at foretage administrativ kontrol og tilsyn med borgere, virksomheder mv.

Det er endvidere lagt til grund, at der med spørgsmålet ikke sigtes til det tilsyn, som en overordnet myndighed på ulovbestemt grundlag antages at kunne føre med myndigheder, der står i et almindeligt underordningsforhold til den pågældende myndighed, ligesom at det også er lagt til grund, at der heller ikke sigtes til det tilsyn, som et ministerium antages at kunne føre i form af et såkaldt almindeligt sektortilsyn inden for dets ressortområde.

2. Social-, Børne- og Integrationsministeriet er ikke i besiddelse af en oversigt over de lovbestemmelser inden for ministeriets ressortområde, som giver forvaltningsmyndigheder adgang til at foretage kontrol eller tilsyn i forhold til borgere, virksomheder mv.

Social-, Børne- og Integrationsministeriet har imidlertid foretaget en gennemgang af lovgivningen inden for ministeriets område – og ministeriet kan på baggrund heraf oplyse følgende, idet det bemærkes, at det ikke kan udelukkes, at oversigten ikke er udtømmende:

2.1. Lov om Udbetaling Danmark: Det følger af lovens § 19, at social-, børne- og integrationsministeren fører tilsyn med Udbetaling Danmark.

Det følger af kapitel 3 i lov nr. 324 af 11. april 2012 om Udbetaling Danmark, at Udbetaling Danmark og kommunerne fører kontrol med, at sociale ydelser på hvert deres myndighedsområde udbetales korrekt både i forbindelse med tilkendelse og ved efterfølgende løbende kontrol.

2.2. Adoptionsloven: Det følger af § 25 a i lovbekendtgørelse nr. 392 af 22. april 2013 om adoptionsloven, at det er adoptionssamrådene, der afgør, om en ansøger kan godkendes som adoptant, medmindre der er tale om adoption af "nærtstående". Efter adoptionsbekendtgørelsens § 69 fører Adoptionsnævnet tilsyn med adoptionssamrådene og behandler klager over afgørelser, der træffes af adoptionssamrådene.

Det følger af § 30, at social-, børne- og integrationsministeren kan give en eller flere private organisationer (såkaldte "formidlende organisationer") tilladelse til at yde adoptionshjælp vedrørende børn, som ikke har dansk statsborgerskab. Social-, børne- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler og vilkår om denne adoptionshjælp og fører tilsyn med organisationernes virksomhed. Ministeren kan bemyndige Adoptionsnævnet til at føre tilsyn med de organisationer, der har fået tilladelse til at yde adoptionshjælp.

Det følger af adoptionsbekendtgørelsens § 72, at Adoptionsnævnet fører tilsyn med de formidlende organisationers behandling af matchningsforslag, dvs. en godkendt adoptants adoption af et bestemt barn. Nævnet fører endvidere tilsyn med den del af organisationernes virksomhed, der relaterer sig til børnenes psyko-sociale og helbredsmæssige forhold, mens Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, fører tilsyn med de øvrige forhold omkring de formidlende organisationer. Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, og Adoptionsnævnet behandler klager over de formidlende organisationer inden for styrelsens og nævnets sagsområder.

2.3. Lov om social service: Det følger af § 5, stk. 7, i lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012 om social service, at regionsrådet skal føre tilsyn med

regionale tilbud oprettet efter §§ 32 og 36, § 67, stk. 2 og 3, §§ 83-87, § 97, § 98, §§ 102-104, § 107, stk. 2, og §§ 108-110.

Det følger af § 14, stk. 4, at social-, børne- og integrationsministeren kan foretage anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i tilbud registreret på Tilbudsportalen for at kontrollere, om de faktiske forhold er i overensstemmelse med registreringerne i Tilbudsportalen.

Det følger af § 32, stk. 6, at kommunalbestyrelsen fører løbende tilsyn med indsatsen over for barnet i henhold til § 32, stk. 1.

Det følger af § 78, stk. 7, at kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune fører tilsyn med privat døgnpleje, jf. § 78, stk. 1.

Det følger af § 123, stk. 2, at under ophold i institutioner eller på opholdssteder beregnet til døgnophold for børn og unge kan børn- og ungeudvalget, såfremt det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, uden retskendelse træffe afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler eller anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen.

Det følger af § 146, at kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge under 18 år samt vordende forældre i kommunen lever.

Det følger af § 148, at kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med botilbud, som den har anbragt borgere på.

Det følger af § 148 a, at den stedlige kommunalbestyrelse skal føre et generelt driftsorienteret tilsyn med botilbud i kommunen.

Det følger af § 148, stk. 1-2, at kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter serviceloven, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i denne kommune i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om. Kommunalbestyrelsen skal løbende følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit mål og være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp.

Det følger af § 148 a, stk. 1-5, at den stedlige kommunalbestyrelse fører det generelle driftsorienterede tilsyn med tilbuddets personale, bygninger og økonomi, herunder om grundlaget for afgørelse efter servicelovens § 14, stk. 3, om optagelse af et privat tilbud på Tilbudsportalen fortsat består.

Det følger af § 151, stk. 1, at den stedlige kommunalbestyrelse skal føre tilsyn med, om opgaver efter servicelovens § 83 og § 86 løses i overensstemmelse med de afgørelser kommunalbestyrelsen har truffet efter disse bestemmelser og i henhold til kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder.

Det følger af § 151, stk. 2, at den stedlige kommunalbestyrelse hvert år skal føre foretage mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg i plejehjem, plejeboliger mv.

Det følger af § 151 a, at kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor friplejeboligerne er beliggende skal føre tilsyn med friplejeboliger, herunder foretage mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg hvert år.

Det bemærkes, at den 1. januar 2014 træder tilsynsreformen i kraft, hvorefter det driftsorienterede tilsyn med plejefamilier, døgntilbud efter § 66, nr. 5 og 6, og §§ 107-110 i lov om social service samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 varetages af fem tilsynskommuner. Desuden varetager de nye tilsynskommuner tilsynet med tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 under visse betingelser, jf. lov nr. 608 af 12. juni 2013 om socialtilsyn.

Det nye socialtilsynet skal godkende og føre tilsyn på baggrund af centralt opstillede kriterier og kan give påbud som betingelse for fortsat godkendelse. Tilsynet skal på tilsynsbesøg i de enkelte tilbud mindst én gang årligt. Der opstilles kriterier for, hvornår der skal føres et skærpet tilsyn, og hvornår der skal gives påbud. Påbud offentliggøres på tilbudsportalen.

Socialtilsynet skal udfordre ledere og medarbejdere på deres pædagogiske tilgang til behandlingen af beboerne og skal gå i dialog med tilbuddene om, hvad et godt tilbud skal indeholde.

Der stilles krav til tilbuddene, som sikrer gennemsigtighed med økonomien, økonomisk soliditet og høj faglig kvalitet.

Der oprettes en national 'audit-funktion' i Socialstyrelsen, der skal bidrage til en effektiv og ensartet implementering af reformen. Audit-funktionen skal desuden sikre, at ny viden kontinuerligt anvendes i socialtilsynenes arbejde. Som en del af det nye tilsyn oprettes der en whistleblower-ordning med henblik på, at beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt til tilsynet, hvis de oplever bekymrende forhold.

Det personrettede tilsyn forbliver i den anbringende/visiterende kommune.

2.4. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område:

Det følger af § 12 a i lovbekendtgørelse nr. 983 af 8. august 2013 om retssikkerhed og administration på det sociale område, at kommunen til enhver tid uden retskendelse har adgang til en virksomheds lokaler m.v. samt på arbejdssteder uden for virksomhedens lokaler med henblik på at kontrollere de oplysninger om borgernes løn- og arbejdsforhold, som ligger til grund for udbetaling af kontante ydelser og økonomiske tilskud fra Udbetaling Danmark, kontante ydelser og økonomiske tilskud fra kommunen i sager, der er omfattet af denne lov.

Det følger af § 16, at kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på.

Det følger af § 16 a, at kommunalbestyrelsen fører et kriminalpræventivt tilsyn med personer, som i henhold til dom eller kendelse eller som vilkår for tiltalefrafald eller prøveløsladelse skal undergives tilsyn af de sociale myndigheder. Dette tilsyn føres af den kommune, der har pligt til at yde hjælp, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

2.5. Lov om tolkning: Det følger af § 7, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 507 af 21. maj 2013 om lov om tolkning til personer med hørehandicap, at Tolkemyndigheden fører tilsyn med løsning af opgaver efter tolkeloven. Tolkemyndighedens tilsyn efter lovens § 7, stk. 2, omfatter både den måde opgaverne udføres på, og sammenhængen mellem afgørelserne om ubegrænset tolkning og de faktisk leverede tolkninger samt sammenhængen mellem bestillingerne i timebanken og de faktisk leverede tolkninger.

Tilsynet omfatter endvidere sammenhængen mellem leveret tolkning og afregningen for denne. Der henvises til § 3 i bekendtgørelse nr. 162 af 15. februar 2010 om tolkning til personer med hørehandicap.

Rammerne for tolkeloven er besluttet af satspuljepartierne og er i den forstand forligsbelagt.

2.6. Lov om psykologer: Det følger af § 17 i lov nr. 229 af 8. marts 2012, at Psykolognævnet er autorisation- og tilsynsmyndighed i forhold til autoriserede psykologer.

Når det drejer sig om autoriserede psykologers virksomhed inden for sundhedsvæsenet, skal Psykolognævnet sende sagen til Patientombuddet med henblik på, om sagen skal forelægges for Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn.

Tilsyn med autoriserede psykologers virksomhed udføres skriftligt og alt overvejende på grundlag af en klage til nævnet. Nævnet har mulighed for, og har i et mindre antal sager gjort det, at rejse tilsynssager af egen drift, uden forudgående henvendelse

2.7. Lov om dag-, fritids- og klubtilbud til børn og unge m.v. Det følger af § 5 i lovbekendtgørelse nr. 668 af 17. juni 2011 om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), at kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet i tilbud efter dagtilbudsloven.

Medmindre det direkte er anført under det enkelte punkt, er lovgrundlaget ikke forligsbelagt.

Annette Vilhelmsen

/ Dorte Bech Vizard